

ภาคผนวก ก

บทนำ

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำโครงการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน มาตั้งแต่ปี 2500 ซึ่งเดิมใช้ชื่อว่า การสำรวจรายการใช้จ่ายของครอบครัว ต่อมาในปี 2511 - 2512 ได้เปลี่ยนชื่อเป็นการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม ในระยะแรกการสำรวจนี้ได้จัดทำทุกระยะ 5 ปี เนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจของประเทศมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ประกอบกับรัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของข้อมูลด้านนี้ ในการนำไปใช้เป็นแนวทางกำหนดนโยบายแก้ปัญหาความยากจน คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อ 8 กันยายน 2530 ให้สำนักงานสถิติแห่งชาติทำการสำรวจทุกระยะ 2 ปี การสำรวจที่จัดทำในปี 2545 นี้เป็นการสำรวจครั้งที่ 16

วัตถุประสงค์ของการสำรวจนี้ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ของครัวเรือน รายจ่ายของครัวเรือน รายละเอียดเกี่ยวกับการซื้อและบริโภคอาหารของครัวเรือน ภาวะหนี้สิน การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ และหนี้สิน การเป็นเจ้าของสินทรัพย์ถาวรต่างๆ ลักษณะที่อยู่อาศัย ตลอดจนสภาพความเป็นอยู่อื่น ๆ

กลุ่มรวม

การสำรวจนี้ กลุ่มรวมครัวเรือนส่วนบุคคลทั้งที่อยู่ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล ทุกจังหวัดทั่วประเทศ ไม่รวมบุคคลที่พักอยู่ในโรงแรม หอพัก โรงเรียนประจำ วัด กรมกองทหาร เรือนจำ สถานสงเคราะห์ โรงพยาบาล สถาบันอื่น ๆ ประเภทเดียวกันนี้ และครัวเรือนทูต ผู้แทนต่างประเทศ และผู้อยู่อาศัยในประเทศไทยชั่วคราว

แนวคิดและคำนิยาม

1) ครัวเรือนส่วนบุคคล ประกอบด้วย

(1) ครัวเรือนหนึ่งคน คือ บุคคลคนเดียวซึ่งหุงหาอาหารและจัดหาสิ่งอุปโภคบริโภคที่จำเป็นแก่การครองชีพ โดยไม่เกี่ยวกับผู้ใดซึ่งอาจพำนักอยู่ในเคหสถานเดียวกัน

(2) ครัวเรือนหลายคน คือ ครัวเรือนที่มีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมกันจัดหาและใช้สิ่งอุปโภคบริโภคที่จำเป็นแก่การครองชีพร่วมกัน บุคคลที่มาอยู่รวมกันในครัวเรือนอาจจะเป็นญาติหรือไม่เป็นญาติกันก็ได้ ซึ่งได้แก่

2.1 ครัวเรือนที่ประกอบด้วยบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันที่ญาติมาอยู่ด้วยกัน หรืออยู่แบบครอบครัว

2.2 ครัวเรือนที่ประกอบด้วยบุคคลที่ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ญาติไม่เกิน 5 คน มาอาศัยอยู่ด้วยกัน ช่วยกันจ่ายค่าที่พัก ให้นับเป็นครัวเรือนส่วนบุคคล 1 ครัวเรือน

2.3 ครัวเรือนคนงานที่นายจ้างจัดให้อยู่อาศัยร่วมกันไม่เกิน 5 คน ถือเป็น 1 ครัวเรือนส่วนบุคคล

2.4 ครัวเรือนที่มีบุคคลตั้งแต่ 6 คนขึ้นไปมาอยู่ร่วมกัน ซึ่งบุคคลเหล่านั้นจะต้องมีบุคคลที่เป็นญาติกัน

ตั้งแต่ 4 คน ขึ้นไป หรือเป็นญาติไม่เกิน 3 คน แต่มีใครคนหนึ่งรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของคน

ทั้งหมด ถือเป็นครัวเรือนส่วนบุคคล 1 ครัวเรือน

หมายเหตุ สำหรับข้อ 2.2 และ 2.3 ต่างจากการสำรวจที่ดำเนินการก่อนปี 2541 ซึ่งได้แยกแต่ละคนเป็น 1 ครัวเรือน

2) สมาชิกของครัวเรือนส่วนบุคคล

สมาชิกของครัวเรือนส่วนบุคคล หมายถึง บุคคลซึ่งอาศัยอยู่เป็นประจำในครัวเรือน รวมทั้งคนที่เคยอยู่ในครัวเรือน แต่ได้จากไปทีอื่นชั่วคราว โดยไม่มีวัตถุประสงค์จะไปอยู่ประจำที่อื่น และมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

(1) จากไปทีอื่นชั่วคราวไม่เกิน 3 เดือน เช่น ผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลหรือผู้ที่ไปบวช (ไม่นับคนในครัวเรือนที่จากไปเพื่อเรียนหนังสือ หรือประกอบอาชีพ ซึ่งมีที่อยู่ประจำที่อื่น รวมทั้งผู้ต้องโทษ และผู้ถูกเกณฑ์ทหาร คนไข้ในโรงพยาบาลโรคจิต)

(2) จากไปเกินกว่า 3 เดือน แต่ไม่มีที่อยู่อาศัยประจำที่อื่น เช่น ไปทำงานในเรือ เซลส์แมน เป็นต้น

(3) จากไปเพื่อศึกษาอบรมดูงานต่างประเทศไม่เกิน 6 เดือน

(4) จากไปทำงานและกินอยู่ทีอื่นชั่วคราวไม่เกิน 30 วันนับจากวันไปถึงวันกำหนดกลับ เช่น คนไปตัดอ้อย ฯลฯ

นอกจากนี้สมาชิกของครัวเรือน ยังรวมถึง ผู้ที่มาพักอาศัยอยู่ชั่วคราวเกินกว่า 3 เดือน

3) หัวหน้าครัวเรือน

หัวหน้าครัวเรือน คือ ผู้ซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือของสมาชิกอื่นในครัวเรือน โดยยกย่องให้เป็นหัวหน้า อาจจะเป็นผู้รับผิดชอบทางการเงินและสวัสดิการของครัวเรือนหรือไม่ก็ตาม

4) ที่อยู่อาศัย

ที่อยู่อาศัย หมายถึง สถานที่ที่สมาชิกในครัวเรือนใช้เป็นที่อยู่อาศัย โดยไม่คำนึงถึงลักษณะการจัดแต่ง หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่อยู่อาศัยอาจจะเป็นห้องห้องเดียว บ้านหนึ่งหลัง บ้านสองหลังหรือมากกว่า ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยของครัวเรือนขนาดใหญ่ ตึกแถว ห้องแถว ห้องชุด เรือ แพ เป็นต้น

5) อาชีพ

อาชีพ หมายถึง ประเภทหรือชนิดของงานที่บุคคลนั้นทำ ปกติบุคคลมีอาชีพเดียว หากในระหว่างรอบ 52 สัปดาห์ที่แล้ว บุคคลใดมีอาชีพมากกว่า 1 ชนิด ให้ถืออาชีพที่มีจำนวนสัปดาห์การทำงานมากที่สุด หากจำนวนสัปดาห์เท่ากันให้นับอาชีพที่มีรายได้มากที่สุด

6) สถานภาพการทำงาน

สถานภาพการทำงานแบ่งเป็น 7 ประเภท คือ

(1) นายจ้าง หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจที่ตนเองเป็นเจ้าของเพื่อผลกำไร หรือส่วนแบ่ง โดยจ้างบุคคลตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไป มาทำงานในฐานะลูกจ้าง

(2) ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจของตนเอง หรือได้ดำเนินการร่วมกับผู้อื่นในรูปของห้างหุ้นส่วน โดยหวังผลกำไรหรือส่วนแบ่ง และไม่จ้างบุคคลอื่นมาทำงานในฐานะลูกจ้าง แต่อาจมีสมาชิกในครัวเรือนมาช่วยทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้าง

(3) ผู้ช่วยธุรกิจในครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง หมายถึง ผู้ซึ่งทำงานเกษตรในไร่นา หรือในธุรกิจของหัวหน้าครัวเรือน หรือสมาชิกของครัวเรือน โดยไม่ได้รับค่าจ้าง

(4) ลูกจ้าง หมายถึง ผู้ที่ทำงานโดยได้รับค่าจ้างตอบแทนเป็นรายเดือน รายวันหรือรายชิ้น หรือรับค่าบริการเป็นค่าตอบแทนงานที่ทำ ค่าจ้างอาจเป็นตัวเงินหรือเป็นสิ่งของก็ได้ ลูกจ้างแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ ลูกจ้างรัฐบาล ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ และลูกจ้างเอกชน

(5) การรวมกลุ่ม หมายถึง กลุ่มคนที่มาร่วมกันทำงาน โดยที่รายได้ขึ้นอยู่กับผลกำไร สมาชิกแต่ละคนมีความเท่าเทียมในการกำหนดโครงสร้างของสถานประกอบการ การขาย งานอื่น ๆ ของสถานประกอบการ การลงทุน และการแจกจ่ายรายได้แก่สมาชิก

(6) ผู้กำลังหางานทำ หมายถึง ผู้ที่ไม่ได้ทำงานใดๆ ทั้งสิ้นในรอบ 52 สัปดาห์ที่แล้ว แต่หางานทำ โดยติดต่อสถานธุรกิจต่างๆ หรือส่งใบสมัครขอทำงาน

(7) ผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานในเชิงเศรษฐกิจ หมายถึง บุคคลต่อไปนี้

ก) แม่บ้านหรือผู้ที่ทำงานบ้าน

ข) นักเรียน

ค) คนชรา หรือเกษียณอายุ

ง) ผู้ไม่สามารถทำงานได้ เนื่องจากพิการทางร่างกายหรือจิตใจ หรือเนื่องจากเจ็บป่วยเรื้อรัง

จ) ผู้ไม่ประสงค์จะทำงาน

ฉ) คนขอทาน

7) ผู้ทำงานให้เกิดรายได้และผู้รับเงินรายได้

ผู้ทำงานให้เกิดรายได้ (earners) คือ สมาชิกของครัวเรือนผู้ปฏิบัติงานในเชิงเศรษฐกิจ ได้แก่ ผู้ดำเนินธุรกิจของตนเอง ผู้ทำงานรับจ้าง และผู้ช่วยธุรกิจของครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง

ผู้รับเงินรายได้ (income receivers) คือ สมาชิกของครัวเรือน ซึ่งมีรายได้ที่เป็นตัวเงินจากแหล่งต่าง ๆ เช่น กำไรจากการประกอบธุรกิจ ค่าจ้างและเงินเดือน ค่าเช่า หรือเงินช่วยเหลือจากบุคคลภายนอกครัวเรือน ผู้รับเงินรายได้ อาจจะเป็นผู้ทำงานในเชิงเศรษฐกิจ หรือไม่ได้ทำงานในเชิงเศรษฐกิจก็ได้

8) รายได้ของครัวเรือน

รายได้ทั้งหมดของครัวเรือน ได้แก่

- (1) ค่าจ้างและเงินเดือน เงินรางวัลบริการ เงินโบนัส เป็นต้น
- (2) กำไรสุทธิจากการประกอบธุรกิจการเกษตรและธุรกิจอื่น ๆ
- (3) รายได้จากทรัพย์สิน เช่น ค่าเช่าที่ดิน ค่าลิขสิทธิ์ ดอกเบี้ย และเงินปันผล
- (4) เงินที่ได้รับเป็นการช่วยเหลือ บำเหน็จ บำนาญ
- (5) รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน ได้แก่ มูลค่าของสินค้าและบริการที่ได้รับเป็นส่วนหนึ่งของค่าจ้าง เงินเดือน มูลค่าของสินค้าหรืออาหารที่ครัวเรือนผลิตและบริโภคเอง (รวมค่าประเมินค่าเช่าบ้านที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของ) หรือได้รับมาโดยไม่ต้องซื้อ
- (6) รายรับที่เป็นตัวเงินอื่น ๆ เช่น เงินได้รับจากการประกันภัย หรือประกันชีวิต เงินรางวัลสลากกินแบ่ง และรายรับอื่น ๆ ในประเภทเดียวกัน

รายได้ประจำ ได้แก่ รายได้ทั้งหมดของครัวเรือน ซึ่งไม่รวมรายรับที่เป็นตัวเงินอื่น ๆ ในข้อ (6)

9) ค่าใช้จ่ายของครัวเรือน

ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน ได้แก่

- (1) จำนวนเงินที่ครัวเรือนได้ใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำรงชีพ
- (2) มูลค่าของสินค้าและบริการที่ได้รับเป็นส่วนหนึ่งของค่าจ้าง เงินเดือน สินค้าหรืออาหารที่ครัวเรือนผลิตและบริโภคเอง (รวมค่าประเมินค่าเช่าบ้านที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของ) หรือได้มาโดยไม่ต้องซื้อ
- (3) รายจ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าภาษี เงินบริจาค ค่าเบี้ยประกันภัย ค่าสลากกินแบ่ง ดอกเบี้ยจ่าย และรายจ่ายที่มีไว้เพื่อการบริโภคอื่น ๆ

ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ได้แก่ รายจ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือน ซึ่งไม่รวมรายจ่ายอื่น ๆ ตามข้อ (3)

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายของครัวเรือน **ไม่รวม** ค่าใช้จ่ายประเภทสะสมทุน เช่น ค่าซื้อ (หรือเช่าซื้อ) บ้าน ที่ดิน ของมีค่า เช่น ทองคำ เพชร พลอย ฯลฯ และเงินค่าเบี้ยประกันชีวิตประเภทสะสมทรัพย์ เงินสมทบ กองทุนต่าง ๆ เช่น กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นต้น

10) สถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือน

ในการเสนอผลของการสำรวจ ได้จัดแบ่งครัวเรือนเป็นกลุ่มตามฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม โดยพิจารณาจากแหล่งรายได้ส่วนใหญ่ของครัวเรือน สถานภาพการทำงาน ประเภทของกิจกรรมในเชิงเศรษฐกิจ และอาชีพเป็นหลัก

ครัวเรือนตามสถานะทางเศรษฐกิจสังคมแบ่งเป็น 9 กลุ่ม คือ

- (1) ผู้ถือครองทำการเกษตรซึ่งที่ดินส่วนใหญ่เป็นของตนเอง
- (2) ผู้ถือครองทำการเกษตรซึ่งที่ดินส่วนใหญ่เช่าผู้อื่น
- (3) ผู้ดำเนินธุรกิจของตนเองที่ไม่ใช่การเกษตร
- (4) ผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ นักวิชาการ และนักบริหารที่รับจ้าง
- (5) คนงานเกษตร
- (6) คนงานทั่วไป
- (7) เสมียนพนักงาน พนักงานขายและให้บริการ
- (8) ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต
- (9) ผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานในเชิงเศรษฐกิจ

โดยทั่ว ๆ ไป การแบ่งประเภทของครัวเรือนตามสถานะทางเศรษฐกิจสังคมนี้ ขึ้นอยู่กับแหล่งที่มาของรายได้ที่ใช้ในการดำรงชีวิตของครัวเรือน และสถานภาพการทำงานของผู้รับเงินรายได้สูงสุดของครัวเรือน ซึ่งปกติได้แก่ หัวหน้าครัวเรือน อย่างไรก็ดี หากรายได้ของสมาชิกหลายคนซึ่งทำงานอาชีพเดียวกันและสถานภาพการทำงานเหมือนกันรวมกันแล้วเป็นรายได้ส่วนใหญ่ซึ่งใช้ในการดำรงชีพของครัวเรือนแล้ว ครัวเรือนนั้นจะถูกจัดเข้ากลุ่มตามอาชีพและสถานภาพการทำงานของบุคคลเหล่านั้น เช่น ครัวเรือนซึ่งมีหัวหน้าครัวเรือนมีอาชีพทำนา แต่สมาชิกของครัวเรือนบางคนไปรับจ้างเป็นกรรมกร ซึ่งรายได้จากค่าจ้างมากกว่ารายได้จากการทำนา (รวมมูลค่าของผลผลิตที่ครัวเรือนนำมาบริโภค) เช่นนี้ถือว่าครัวเรือนนี้จัดอยู่ในประเภทคนงาน

11) กลุ่มเดโชลและควินไคล์ เรียงตามค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคต่อคนต่อเดือน

เพื่อศึกษาถึงลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ซึ่งมีสภาพความเป็นอยู่แตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องเลือกข้อกำหนดที่เหมาะสม เพื่อใช้ในการแยกครัวเรือน “ยากจน” จากครัวเรือน “ที่มีฐานะความเป็นอยู่ดีกว่า” ในระดับต่าง ๆ กัน ข้อกำหนดที่กล่าวนั้น คือ การจำแนกครัวเรือนตามกลุ่มเดโชลของค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคต่อคนต่อเดือน ในการนี้ได้จัดเรียงครัวเรือนตามค่าใช้จ่ายในการอุปโภค

บางครั้งอาจจำแนกครัวเรือนตามกลุ่มควินไทล์ เรียงตามค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคต่อคนต่อเดือน วิธีการแบ่งกลุ่มก็เช่นเดียวกับการแบ่งครัวเรือนตามเดไซล์ แต่แทนที่จะแบ่งครัวเรือนเป็น 10 กลุ่ม จะแบ่งเป็น 5 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มมีจำนวนครัวเรือนเท่า ๆ กัน

APPENDIX A

Introduction

Background and Objective

The first Socio-Economic Survey was conducted by the National Statistical Office (NSO) in 1957, known as “The Household Expenditure Survey”. This name was changed to the Socio-Economic Survey in 1968 - 1969 and the survey was conducted every five years. Due to the rapid economic expansion and the importance of the survey in order to set the anti-poverty policy, the Ministerial Cabinet passed an approval on September 8, 1987 for the NSO to carry out the survey every two year. This 2002 survey is the sixteenth survey of this kind.

The primary objective of the survey is collecting information on household income and household expenditures, expenses on purchase and consumption on food, changes in assets and liabilities, durable goods ownerships, and housing characteristics including other living conditions of households.

Coverage

The survey covered all private, non-institutional households residing permanently in municipal areas and non-municipal areas of all regions. However, it excluded that part of the population living in transient hotels and rooming houses, hostels, boarding schools, temples, military barracks, prisons, welfare institutes, hospitals and other such institutions. It also excluded households of foreign diplomats and other temporary residents.

Concept and Definitions

1) The private household was referred to as:

(1) One-person households, i.e. a person who made provision for his own food and other essentials of living without combining with any other persons.

(2) Multiperson households, i.e. a group of two or more persons who made common provision for food and other essentials of living. They might be either related or unrelated such as:

2.1 a household comprised a group of related persons by blood, marriage or adoption

2.2 a household comprised a group of unrelated persons, not exceeding five who live together sharing the lodging.

(included as one private household)

2.3 a household comprised a group of employees living together, not exceeding five persons.
(included as one private household)

2.4 a household comprised a group of six or more persons, among them at least four persons who are relatives, or not exceeding three relatives where one among them is responsible for all expenses.
(included as one private household)

Remarks: Item 2.2 and 2.3 were different from the previous surveys which was conducted before the year 1998, in that each person was treated as one-person household.

2) Household Membership

Private household members are persons who usually live in a particular household, including persons who were temporarily absent at the time of interviewing (but do not normally live somewhere else permanently) but fit into one of the following categories, i.e.

(1) those living away from home temporarily for less than three months, such as in-patients, priests (excluding the members who moved away for education or occupation and therefore have another permanent residence, prisoners, soldiers and psychiatric patients.)

(2) those living away from home for more than three months without permanent residence, such as crews, salesman, etc.

(3) those going abroad for less than six months for education or training.

(4) those who work away from home temporarily for less than 30 days per year, such as sugar-cane harvesters.

Household members included unrelated boarders or lodgers who had lived at the address temporarily for more than three months.

3) Household Head

The head of household was the person recognized as such by other members, whether he or she was responsible for financial support or welfare of the household members or not.

4) Dwelling Unit

The dwelling unit was defined as all the living space occupied by one household, without regard to physical arrangement or facilities available. It may be one room occupied by a boarder or a lodger, or it may be one, two or more houses occupied by an extended household, or a row of houses, apartment units or boats, rafts, etc..

5) Occupation

Occupation was defined as the type of work performed by a person at his place of work. Generally, a person held only one job. During the last 52 weeks if the person had more than one job, the job at which he worked for the greater number of weeks was recorded. If the number of weeks worked for each job were the same, the job which gave him the highest income was recorded.

6) Work Status

Work status was classified into 9 different categories as follows:

(1) an employer was defined as a person who operated his or her own enterprise for profit or dividends and hired one or more person as his or her employee(s).

(2) An own-account worker was a person who operated an enterprise on his or her own account, or operated it jointly with others in the form of a partnership either for profit or dividends and hired no employees.

(3) An unpaid family worker was a person who worked without pay on a farm or in a business owned or operated by the household head or other household members.

(4) An employee was a person who worked for a public or private employer and received remuneration in wages, salary, commission, tips, piece-rate or payment in kind. Employees were classified as government, state enterprise and private employee.

(5) A member of producers' cooperatives was a person who hold a " self-employment " job in a cooperative producing good and services, in which each member takes part on an equal footing with other members in determining the organization of production, sale and/or other work of the establishment, the investment and the distribution of the proceeds of the establishment amongst their members.

(6) A person looking for work was a person who did not work at all during the last 52 weeks but had applied for work either at business establishments or by mailing letters of application.

(7) An economically inactive person was one of the following:

- a) a housewife or person who worked around the house,
- b) a student,
- c) a retired person or old person,
- d) a disabled person who was unable to work because of physical or mental disability or because of chronic illness,
- e) a person doing nothing who was voluntarily idle, and
- f) a beggar.

7) Earner and Income Receiver

The earners were referred to as household members who were economically active. Self-employed workers, employees, and unpaid family workers were counted as earners.

The income receivers were household members who received money income from profits, wages and salaries, rents, or transfer payments from non- household member persons. Income receivers may be either economically active or economically inactive.

8) Household Income

Total household income includes:

- (1) wages and salaries, tips, and bonuses, etc.,
- (2) net profits from farming and from non-farming,
- (3) property income such as property rent, land rent, royalties, interest, and dividends,
- (4) current transfer received such as assistance payments, pensions, etc.,
- (5) non-money income (income in-kind) such as the value of goods and services received as part of pay, home-produced and consumed (including the rental value of owner occupied dwellings), or received free from other sources, and
- (6) other money receipts such as insurance proceeds, lottery winnings and other windfall receipts.

Current income is the total household income excluding other money receipts.

9) Household Expenditures

Total household expenditure includes:

- (1) the amount spent on purchasing goods and services needed for living essential,
- (2) the value of goods and services received as part of pay, home-produced and consumed (including the rental value of owner occupied dwellings), or received free from other sources, and
- (3) the amount spent on taxes, contributions, insurance premiums, lottery tickets, interest on debts, and other non-consumption items.

Consumption expenditures are total household expenditures, excluding non-consumption expenditures described in (3).

Household expenditures exclude the capital formation expenditures such as purchase or hirepurchase of house and land, purchase of jewelry, savings - life insurance premiums and providend funds, etc.

10) Socio-economic Class

The classification of households into socio-economic groups was based on the main source of livelihood, employment status, kind of economic activity and occupation. This classification divided households into 9 major classes which are:

- (1) farm operators mainly owning land,
- (2) farm operators mainly renting land,
- (3) non-farm businesses,
- (4) professional, technical and administrative workers who worked for pay,
- (5) farm workers,
- (6) general workers,
- (7) clerical, sales and service workers,
- (8) production workers, and
- (9) economically inactive households.

In general the household class was based on the principal source of livelihood and employment status of the chief income receiver, usually the household head. However, if the combined earnings of several members of the household represented the main source of livelihood, the classification was determined on the basis of the employment status of those members. For example, if a household operated a small farm but the earnings of the household members working off the farm as common labourers exceeded farm profits (including the value of home-produced and consumed products), the household was classified in the general workers group.

11) Per Capita Monthly Consumption Decile and Quintile Group

To study the socio-economic characteristics of households living at different economic levels, it was necessary to choose an appropriate criterion which would distinguish those who might be classified as “poor” from those who were “better off” to a varying degree. Thus, the per capita monthly consumption expenditures decile group was adopted. For this, households were ranked from low to high according to the per capita monthly consumption expenditures. Then they were divided into 10 groups. Each group contained the same number of households.

Households were sometimes classified by the per capita monthly consumption expenditures quintile group. The method of classifying the quintile group was the same as the decile one except that households were divided into 5 groups.